

“ Nu din vorbe, ci din fapte se cunoaște omul virtuos”

Sf. Vasile cel Mare

resitagov1.lx.ro

Foaia Govândarului

Periodic editat de Parohia Ort. Română “SF. AP. PETRU ȘI PAVEL, GOVÂNDARI “

NUMĂR SPECIAL DE PAȘTI 2008

HRISTOS A ÎNVIAT !

Puteți citi:

- Cuvând la Învierea Domnului
- Luminează-te, luminează-te...
- Nostalgia sărbătorilor de altădată
- Bucuria de a fi aproape
- Tradiții...
- Care este cea mai potrivită culoare pentru ouă?
- Sfânta Lumină de la Ierusalim
- Poezii de Paști

Prietenul nostru

Editura Neutrino

Apare la Reșița

radioReșița

105,6
Mhz

Dragostea mea!

Cuvânt la Invierea Domnului

Cine sunt acei ce iubesc pe Dumnezeu din tot sufletul? Fie ca ei să se bucure de această măreață sărbătoare .

Cine sunt acei ce slujesc Domnului cu credință? Fie ca ei să se veselească întru Domnul. Cine sunt aceia ce sunt vlăguiți de atâta post? Acum își vor primi răsplata mult dorită.

Cei ce au muncit cu râvnă încă din cel dintâi ceas, să-și primească răsplata ce li se cuvine. Cel care a venit după al treilea ceas, să se bucure și acela de marea Sărbătoare. Și cel ce a venit după al șaselea ceas, să nu se îndoiască, pentru că nu va rămâne pe dinafară. Iar cel ce a sosit în cel din urmă ceas, să nu-i fie frică de întârzierea sa. Pentru că Domnul este binevoitor și primește și pe ultimul venit.

El dă pace celui ce vine în ultima clipă așa cum dă și celui ce a trudit din primul ceas. Unuia îi dă, iar pe celalalt îl îndestulează. El prețuiește truda și salută curajul. El onorează atât faptele cât și gândurile bune.

Să ne bucurăm cu toții de bunăvoința Domnului. Cel dintâi și cel de pe urmă sosit să primească aceeași răsplată; cel bogat și cel sărac să se bucure deopotrivă. Cel harnic dar și cel molcom să sărbătorească această sfântă zi. Cel ce a postit cât și cel ce nu a postit să se bucure azi de Masa cea plină de bunătați. Mâncați cu toți din vițelul cel gras. Să nu rămână nimeni flămând. Sorbiți cu toții din Paharul credinței.

Bucurați-vă de măreția Bunătății sale.

Nimeni să nu fie trist pentru că este sărac, pentru că împărăția lui Dumnezeu ne-a fost dezvăluită. Să nu fie nimeni abătut din cauza păcatelor sale, pentru că iertarea ne-a venit din mormântul Domnului. Să nu fie nimeni înfricoșat de moarte, pentru că moartea Mântuitorului ne-a eliberat pe noi. El a călcat pe moarte și a învins-o. El a distrus tărâmul morții când a coborât în el, l-a băgat în spaimă când acela a încercat să muște din carnea Sa. Așa a proorocit Isaia: “Tu iadule te-ai înfricoșat când L-ai întâlnit pe El”.

Iadul s-a înfricoșat pentru că a fost învins. S-a înfricoșat pentru că a fost făcut de rușine. S-a înspăimântat pentru că a fost distrus. S-a înspăimântat pentru că i s-a luat puterea. S-a înspăimântat pentru că este acum neputincios. Iadul a luat un trup și a descoperit pe Dumnezeu. A luat pământ și a descoperit Cer. A luat ce a văzut și a fost copleșit de ceea ce nu văzuse. O, moarte, unde-ți mai este coasa? O, iadule, unde îți mai sunt izbânzile?

Hristos a înviat și tu moarte ți-ai pierdut puterea.

Hristos a înviat și cei răi s-au prăbușit.

Hristos a înviat și îngerii se veselesc.

Hristos a înviat și viața a învins moartea.

Hristos a înviat cu moartea pe moarte călcând,

Și celor din morminte viață le-a dăruit!

Că Lui I se cuvine Slava și Puterea acum și în vecii vecilor.

**Acest număr special apare prin bunăvoința
Domnului Mihai Stepanescu**

„LUMINEAZĂ-TE, LUMINEAZĂ-TE, NOULE IERUSALIME.....”

HRISTOS A ÎNVIAT!

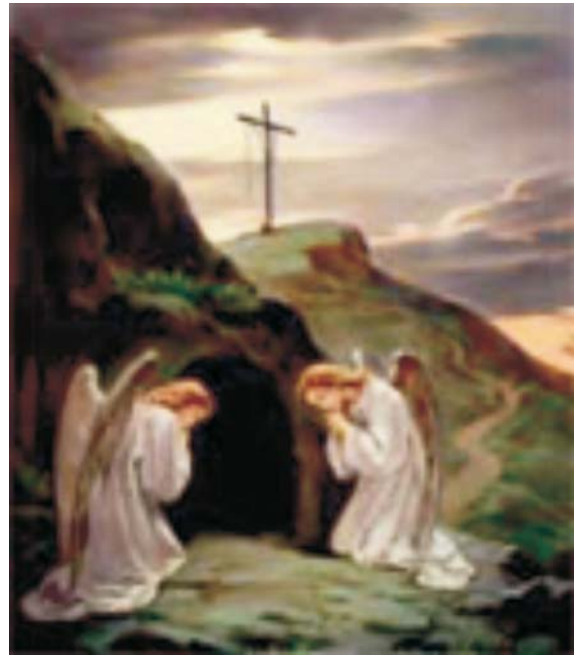
Aceste minunate cuvinte aparțin unei cântări expresive din cadrul cultului ortodox, care preamărește evenimentul Învierii Mântuitorului, precum și credințioșia Maicii Domnului, în toate cele vestite ei de către îngerul Gavriil. Cântarea despre care vorbim se numește „Îngerul a strigat.....”. Bucuria pe care o promovează acest irmos este de bun augur pentru orice om, deoarece învierea reprezintă un nou început. Învierea Mântuitorului reprezintă un nou început al istoriei mântuirii neamului omenesc și, totodată, restabilirea relației de comuniune cu Dumnezeu și cu lumea celestă, comuniune ruptă de către vechiul Adam prin consimțirea spre săvârșirea păcatului original, păcat care ne-a îndepărtat de rai și de viața veșnică, aruncându-ne în brațele durerii și ale morții.

Veacurile de întuneric spiritual în care omenirea a oboerăit asemenea orbilor, s-au sfârșit asemenea unui veșmânt vechi, în momentul în care Mântuitorul Hristos a venit pe pământ „*la plinirea vremii*” spre a plăti preț de răscumpărare pentru păcatele oamenilor. Acum își găsesc explicația cuvintele proorocului Isaia : „*Poporul cel ce umbla întru întuneric, a văzut lumină mare...*” . Lumina spirituală a lipsit oamenii deoarece păcatul a tras o perdea între oameni și Dumnezeu, adică o nouă realitate, care nu a mai permis relaționarea la nivel optim cu Dumnezeu.

Învierea Mântuitorului reprezintă momentul ridicării acestui vâl de pe ochii orbiți de păcate ai omenirii și reînțoarcerea înspre Dumnezeu. Această realitate ar trebui să-și exercite influența în zilele noastre, vremuri în care desconsiderarea lui Dumnezeu este considerată a fi „COOL” , la fel cu practicarea imoralității ca mod de viață. Societatea capitalistă promovează două principii care nu sunt în acord cu învățăturile de credință, și anume globalizarea și secularizarea. Aceste două învățături ne-au orbit tineretul și îi îndeamnă înspre pierzare, prin căutarea unui dumnezeu în patimi, care, la rândul lor, urmăresc să sufoce conștiința, transformându-o în ceva banal, care să nu aibă nicio influență asupra omului.

Mulți dintre semenii noștri uită că noi, creștinii, suntem noul Ierusalim, Poporul cel nou, care este chemat în Împărăția lui Dumnezeu, la ospățul împărătesc al veșniciei, alături de Dumnezeu și sfinții Săi. Toate lucrurile materiale pălesc în fața dragostei de oameni a lui Dumnezeu, dragoste care s-a materializat prin jertfirea Unicului Său Fiu pentru păcatele noastre. Această jertfă divină ar trebui să fie prețuită la justa ei valoare și nu desconsiderată, pentru că riscăm să ne trezim în afara împărăției cerești asemenea bogatului din pilda Bogatului nemilostiv și a săracului Lazăr.

În concluzie, putem afirma că îndemnul Mântuitorului : „*Cel ce are urechi de auzit, să audă*” este foarte potrivit pentru vremurile noastre. Așadar, împliniți voia lui Dumnezeu și nu vă lăsați atrași în diferitele curse ale păcatului, pentru a nu risca mântuirea.

Prof. Nicolae-Adrian Păunescu

NOSTALGIA SĂRBĂTORILOR DE ALTĂDATĂ

Pr. Petru Berbentia

Biserica
"Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil"

Poate vi se pare că sunt un nostalgic, dar cine nu-i când își amintește de copilărie? Da, suntem niște nostalgici îndeosebi în zilele de sărbătoare. Și nu ar trebui să ne fie rușine de acest sentiment.

Îmi amintesc acum de zilele în care așteptam cu înfrigurare să înceapă Postul Mare. Așteptarea era, mai puțin pentru post în sine – că doar eram copii neastâmpărați -, ci mai ales pentru că începeau slujbele și eram interesați să participăm, chiar dacă regimul era ateu și școala programa de multe ori acțiuni exact la momentele importante ale sărbătorilor.

Mergeam la biserica din Reșița Română. Peisajul de atunci al zonei era pitoresc și patriarhal, Biserica avea o curte mare și casa parohială o grădină cu pomi ce ne tentau. Și cum casa noastră se învecina cu grădina... devenisem o persoană

importantă între prietenii mei. În spatele bisericii erau puse scândurile pentru toacă, scânduri ce nu mai rămâneau întregi după Paști, deoarece diversitatea ustensilelor cu care le loveam, rupeau orice scândură. Nu toți aveam ciocane și era o adevărată bătălie pe ele. La început, noi cei mici doar priveam și suspinam, dar mai apoi, când am crescut, am devenit stăpâni. Trebuie să spun că atunci, copiii știau să bată toaca și făceau munca acesta cu plăcere.

Începusem încet dar sigur să mă apropiu de strană și cel care a marcat definitiv cursul vieții mele, a știut să ne atragă spre cântarea și citirea rugăciunilor. Părintele Gheorghe Țunea – Dumnezeu să-l ierte - a fost cel care ne-a dat pentru prima dată să citim un psalm, să cântăm un „Apostol” și să fredonăm încet „*Dimineața auzi glasul meu, Domnul meu și Dumnezeul meu*” Doamne cât de importanți ne credeam atunci când stăteam în mijlocul bisericii, sub policandru, cu un pas în spatele preotului, dar înconjuțați de dragostea unor cantori cu multă înțelepciune.

La început „mârâiam” încet după ei, cu dorința să prindem melodia, iar mai apoi, când am ajuns elevi la Seminar și am învățat pe note cântările, am simțit susținerea unor cantori ce au făcut istorie în biserica de la „Pătru Iacob”. Parcă-l aud și acum pe domnul Videnschi (cum îi spunea toată lumea), care ținea hangul după noi și intervenea peste „deraierele” noastre, corectând ce era de corectat. Așa am învățat cantoratul și, Doamne, bine mi-a prins.

În vacanțe mai ales eram prezenți acolo ori era ori nu era nevoie de noi, pentru că ne plăcea, pentru că preoții (și protopopul Victor Cazacu și preotul Țunea și mai apoi părintele Lăpuște) erau exemple ce ne impresionau. Îmi amintesc cu drag de ei, acum când am ajuns la vârsta lor de atunci și-mi dau seama că munca lor nu era deloc simplă.

Urma Săptămâna Patimilor, cu deniile de fiecare seară, cu cântări multe și frumoase, cu cele 12 Evanghelii, în timpul cărora ne tot foiam (mai ales la prima), și cu câte o bătrână ce se uita acuzator, de înghețam în genunchi. Știam însă că după terminarea acelei denii, membrii Consiliului Parohial și noi - teologii, vezi Doamne -, participam la o cină ce o oferea parohia, amintind de Cina cea de taină. Și parcă toată oboseala trecea în așteptarea slujbei Prohodului Domnului.

Toate mișcărilor rituale ale vecerniei punerii în mormânt ni se păreau pline de mister și simbol, iar cântările ne copleșeau. Începeam sfios... „*În mormânt Viață, pus ai fost, Hristoase...*” și continuam împreună cu cantorii și cu grupul de femei ce erau prezente la toate slujbele bisericii. Cea mai grea ni se părea „Starea a treia” și asta o cântau de obicei inițiații, între care ne mândream că suntem și noi, seminariștii. Și apoi feeria înconjurării bisericii purtând Sfântul Epitaf ce întruhipa Mormântul Răstignitului. Deși slujbele fuseseră lungi și chiar obositoare pentru noi, de multe ori ne adunam cu greu acasă pentru că mai stăteam să păzim Mormântul ca odinioară soldații. Până la urmă chemările repetate ale părinților și oboseala biruiau și mergeam la culcare.

Ziua de sâmbătă era plină. Ne făcea plăcere să mergem cu cei mari la brutăria ce era atunci pe lângă Spitalul Vechi, pentru că de acolo aduceam prescurile pentru Paști dar, mai ales miei fripți, ce se amestecau cu pâinea și se ofereau în Noaptea Sfântă. Bineînțeles că nu ne mai culcam, ci așteptam înfrigurați pentru că urma, NOAPTEA LUMINII.

Așa era atunci. De aceea sunt nostalgic. Dumneavoastră nu?

Hristos a înviat !

Bucuria de a fi aproape...

Bucurați-vă pururea întru Domnul
și iarăși zic: bucurați-vă (Filipeni 4:4)

Nu cred că cineva dintre noi nu-și dorește să se bucure de această viață, de tot ce-i frumos și bun și mai ales să se învrednicească de o bucurie veșnică, lângă Dumnezeu.

Bucuria generează o forță în ființa noastră, o dorință, o căutare dar și o cercetare a harului divin, de a ne ajuta să găsim ceea ce ne este de folos pentru viața de acum, dar și pentru cea de dincolo. Interesant e faptul că mai ales în preajma marilor sărbători prăznuite în Biserică omul caută, își îndreaptă bucuria mai mult spre cele exterioare, decât spre lăuntrul tainic al inimii, omul trăind o confuzie a dorințelor sale: pentru ce, cum, și de ce

ne bucurăm în această lume?

Zilnic, tot mai mult ne prindem bucuria de cele trecătoare: când primim ceva, când totul ne merge bine și când cei dragi ne sunt aproape... E bine, e frumos, dar în același timp riscăm să lăsăm în brațele indiferenței alte bucurii, care pe cât de simple par, pe atât de profunde sunt.

Momentul Învierii Mântuitorului din morți poate fi startul unui nou început, începutul unui nou capitol în viața noastră...un timp al speranței aduse fiecărui creștin; invitându-L în realitatea ce o trăim, practic mărturisim înrudirea noastră cu Dumnezeu, Cel ce pentru noi și pentru a noastră mântuire a venit în lume, a murit și a înviat cu-adevărat, ca noi să găsim mai ușor prin exercițiul binelui sensul existenței noastre, să simțim în cele din urmă că suntem „după chipul și asemănarea Sa”.

Bucuria plină de har, vine mai ales atunci când nu o putem exprima prin cuvinte, când simțim atingerea lui Dumnezeu precum razele de soare, în ajutorul ce-l putem da celui ce are nevoie, în mângâierea celor deprimați, când simțim că ne dăruim și că „mai fericit este a da decât a lua”(Fapte 20:35).

Dumnezeu ne-a lăsat bucuria Învierii ca să fim în fiecare zi mai aproape de El, ca să „gustăm” veșnicia încă de aici, și, dacă zilele acestui veac ne oferă tot mai puține bucurii, să nu ezităm a spera și a ne bucura de tot ce-i nobil în această viață în Hristos, cu Hristos și pentru Hristos; De ce nu? Amin

Prof. Diacon Emil Varga

TRADIȚII

În Săptămâna Luminată raiul este deschis

Există în popor credința că prin Învierea Domnului nostru Iisus Hristos din morți, raiul se deschide tuturor sufletelor aflate în adâncimile iadului începând de la Adam și până la venirea Mântuitorului, și rămâne deschis de la Înviere până la Duminica Sfântului Apostol Tom (prima după Paști).

Ca dovadă că în această perioadă Raiul este deschis, după credința populară și datina străbună, în ziua de Înviere se deschid Ușile Împărătești ale Altarului, și ele rămân deschise toată Săptămâna Luminată.

Cine moare în această săptămână - și mai ales în ziua de Paști sau în Săptămâna Luminată - merge de-a dreptul în rai pentru că lumina raiului strălucește fiecăruia ce pleacă la cele veșnice în această săptămână și pentru că în timpul acesta ușile raiului sunt deschise, iar cele ale iadului închise. Cel care moare este primit în rai, indiferent de păcatele ce le-a făcut, căci toate i se iartă.

Tot tradiția poporului spune că și cel care se naște în Ziua Învierii, dar mai cu seamă în momentul în care se trage clopotul întâia oară la biserică, după Joia Mare, este un om norocos pentru toată viața.

Pr. P.B.

CARE ESTE CEA MAI POTRIVITĂ CULOARE PENTRU OUĂ?

M-am gândit să scriu articolul sub acest nume și pentru că îmi doresc să fac apel la memorie , mai exact la amintirile din copilărie cand mergeam la bunici in Ardeal.

Ca orice copil , cred, îmi doream ca mama și bunica să vopsească ouăle în cât mai multe culori și să aibă cât mai multe modele. La început mama și bunica au încercat să ma convingă de faptul că ar fi mai bine să vopsească ouăle numai în culoarea roșu , dar nereușind , mi-au făcut pe plac.

Crescând , am aflat o legendă , care mi s-a părut semnificativă pentru colorarea ouălor : se zice că în momentul când Mântuitorul a fost răstignit , la picioarela Sale a venit Maria Magdalena , aducând un coș cu ouă și stand la picioarela lui Iisus , sângele Său a curs pe ouă înroșindu-le. De când am auzit legenda m-am gândit că poate aceasta e cea mai potrivită culoare pentru tradiționalele ouă de Paște.

Spunându-i mamei că nu mai vreau să vopsească ouăle în alte culori decat roșu , a fost puțin uimită dar a înțeles că eu crescusem și începusem să descopăr cu adevărat credința.

Îmi amintesc cu drag momentele când sărbătoream Sfintele Paște în Ardeal la bunica și mergeam în curtea Bisericii cu coșuri încărcate cu diferite alimente : ouă roșii , pască , cârnați de casă , o sticlă de vin roșu , o bucată de jambon și prajituri ; după termiarea slujbei din prima zi se binecuvântau toate acele merinde pentru ca fiecare să meargă acasă și să se bucure de ele după un post lung. Mi-am amintit de acest lucru poate și pentru că era o imagine atât de frumoasă să vezi în fiecare coș o pată de culoare roșie (ouăle) înconjurată de toate celelalte bunătăți.

Un ultim lucru mi-a rămas de spus : DRAGI PĂRINȚI , FACEȚI-LE PE PLAC COPIIIILOR PENTRU CĂ ÎNTR-UN FINAL ÎȘI VOR DA SEAMA CE ÎNSEAMNĂ TRADIȚIA.

Alina Fetescu

Cântarea Învierii

Hristos a înviat din morți, Hristos a înviat,
deschise-s iar a Vieții Porți, Hristos a înviat!

A înviat, a înviat, Hristos a înviat,
adevărat, adevărat, Hristos a înviat!

Cu moartea pre moarte călcând, Hristos a înviat,
Viață lumii aducând, Hristos a înviat!

Și celor din mormânturi, jos, Hristos a înviat,
răsare Soare luminos, Hristos a înviat!

Viață dăruindu-le, Hristos a înviat,
Scripturile-mpunându-le, Hristos a înviat!

Cântați spre slaca Tatălui, Hristos a înviat,
mărire Învierii Lui, Hristos a înviat!

Traian Dorz

HRISTOS A ÎNVIAT

Hristos a înviat!... Căzut-au
pecețile de pe mormânt,
puterea iadului și-a morții,
prin moartea Lui, pe veci le-a-nfrânt.

Bătut a fost, scuipat în față,
de cei mai răi batjocorit
și-ntre tâlhari a fost, pe cruce,
de cei mai vinovați hulit.

Închis a fost apoi cu-o piatră
și cu-o pecete, de sobor,
-dar a-nviat, căci Viu e veșnic
și veșnic e biruitor.

Așa-i pe veci și Adevărul
ce El ni l-a descoperit,
cu mii de lespezi și de gratii
nu poate-n veci fi-năbușit!

Ci-atunci, când toți răstignitorii
îl cred zdrobit de mâna lor,
el sfarmă temniți, rupe lanțuri
și iese-afară-nvingător!

Traian Dorz

Sfânta Lumină de la Ierusalim

Venirea Sfintei Lumini în mod suprafiresc la Mormântul Domnului este o minune dumnezeiască necuprinsă de mintea noastră, care se repetă din an în an, în Sâmbata Mare, de aproape 20 de veacuri. Este cea mai mare minune din zilele noastre văzută atât de credincioși, cât și de necredincioși. Este minunea care uimește toată mintea și dovedește oamenilor până la sfârșitul veacurilor că Hristos, lumina lumii și Mântuitorul sufletelor noastre, a înviat din morți a treia zi, dăruind tuturor viață veșnică.

Despre felul cum se savârșește această minune a aprinderii sau mai corect spus, a venirii Sfintei Lumini pe Mormântul Domnului, s-a scris prea puțin. Nici în zilele noastre nu se vorbește cât s-ar cuveni despre această negraită minune. Poate tocmai pentru că este o minune publică, văzută de toți și verificată, asupra căreia ortodocșii nu au nici o îndoială! Sau, poate, pentru a nu crea discuții și controverse omenеști inutile asupra acestei, sfinte minuni,

Biserica Ortodoxă din Ierusalim nu accepta nici un fel de publicitate zgomotoasă, nici discuții și scrieri polemice despre Sfânta Lumină. Cine crede în Hristos și voiește să vadă o mare minune a zilelor noastre, cine dorește să se întărească mai mult în dreapta credință, să meargă la Mormântul Domnului de Sfintele Paști și va vedea minune negraită.

Sfântul Mormânt este controlat încă din noaptea Vinerii Mari, după prohod, de către câțiva polițiști civili necreștini - un arab, un turc și o persoană din partea statului Israel. Ei verifică toate obiectele din interior să nu aibă vreo sursă de foc, verifică lespedeza Sfântului Mormânt și controlează corporal pe arhierul grec care presară vată pe mormântul Domnului. Apoi se sting toate luminile și se pecetluiește ușa Sfântului Mormânt cu două mari peceți, benzi de pânză albă cu ceară și sigilii la capete, în formă de X. Gardienii rămân de pază la ușa Mormântului până când se aprinde Sfânta Lumină.

Procesiunea pentru Vecernia Sâmbetei Mari se formează la sediul Patriarhiei Ortodoxe. Toți slujitorii se îmbracă în odăjdii albe. La ora 9 dimineața procesiunea se pornește spre Biserica Sfântului Mormânt. Înainte merg patru "dragomani", civili greci, în ținută specială, cu toiege metalice în mâini, pentru a anunța începerea procesiunii: apoi urmează doi diaconi care duc pe mâini Sfânta Cruce care are în ea lemn din Crucea Mântuitorului. Apoi urmează cortegiul sutelor de slujitori, care străbate culoarul viu al miilor de închinători, ce umplu toate ulițele, curtea, biserica, galeriile.

În biserică, slujitorii, în frunte cu Patriarhul, se opresc în fața Sfântului Mormânt pecetluit. Apoi înconjoară de trei ori Sfântul Mormânt pe partea dreaptă, în sunetul clopotelor, cântând "Învierea Ta, Hristoase, Mântuitorule, îngerii o laudă în ceruri și pe noi, pe pământ, ne învrednicește cu inimă curată să Te slăvim". La a treia ocolire se cântă imnul vecerniei de la vohod "Lumină lină a sfintei slave". Apoi patriarhul cu toți slujitorii se retrag în altarul bisericii ortodoxe de vizavi și stau în așteptare. Între timp, vin diferiți delegați oficiali, autorități locale și bisericești armene, romano-catolice și copte. Miile de credincioși stau cu felinarele speciale în mâini să ducă acasă, în țara lor, Sfânta lumină. Cei mai mulți însă, țin în mâini câte un mănunchi de 33 de lumânări albe, legate între ele, pe care este imprimată icoana Învierii Domnului, ca să le aprindă la vreme.

Fiecare se roagă, fiecare așteaptă cu emoție Lumina divină, fiecare stă concentrat în sine însuși, cuprins de fiorul tainic al minunii.

În jurul orei 12, patriarhul se dezbracă de omofor, de sacos și de mitră, și rămâne numai în stihar alb, cu epitrahil, mânecute și brâu. Apoi este condus de doi diaconi și de eclesiarhul bisericii în fața Sfântului Mormânt. Aici, mai întâi este controlat peste tot de polițiști necreștini, în prezența reprezentanților oficiali armeni, romano-catolici și copti, să nu aibă vreo sursă de foc. Apoi patriarhul desigilează ușa Sfântului Mormânt, prin ruperea pecetilor și intră în prima încăpere, numită "Capela Îngerului", însoțit, după tradiție, de un arab musulman.

Patriarhul intră apoi în a doua încăpere și îngenunchează în fața lespedei Sfântului Mormânt, iar musulmanul rămâne în Capela Îngerului și supraveghează. Se sting toate lumânările, candelile, luminile, în biserică se face o mare tăcere. Emoția minunii cuprinde pe toți. Numai arabii agățați deasupra fac mereu semne de implorare a Sfintei Lumini. Se zice că dacă nu vin arabii să se roage, întârzie venirea Sfintei Lumini. Toți se roagă strigând "Doamne, dă-ne Lumina!" "Să vină Lumina!", "Trimite-ne din cer lumina!"

După 15-20 minute de rugăciune, toată lumea din biserică observă o lumină puternică, ca o scânteie luminoasă de fulger, coborând în zigzag prin cupola mare a Bisericii, în mulțime se aud glasuri de emoție în toate limbile. Scânteia dumnezeiască coboară deasupra Capelei Sfântului Mormânt, ca un glob de lumină ce se sfărâmă în mici bucați. Apoi intră înăuntru ca o subțire rază de foc, coboară pe lespedeza Mormântului și aprinde vata presărată deasupra. Patriarhul adună cu mâinile vata aprinsă de o flacără galben-verzuie, care timp de câteva minute nu arde. Apoi pune vata aprinsă în două cupe de aur cu găuri și iese în Capela Îngerului. Aici aprinde două buchete mari de câte 33 de lumânări, în prezența musulmanului, iar cupele aprinse le dă, pe două ferestre mici, afară, la cei doi diaconi ortodocși. Aceștia duc o cupă la Sfântul Altar, iar a doua la biserica Sfinților Împărați Constantin și Elena de la Patriarhie. Apoi patriarhul iese în fața Sfântului Mormânt cu cele două făclii aprinse și strigă de trei ori: "Veniți de luați lumină!"

Arhimandritul Ioanichie Bălan

Sursa: Internet

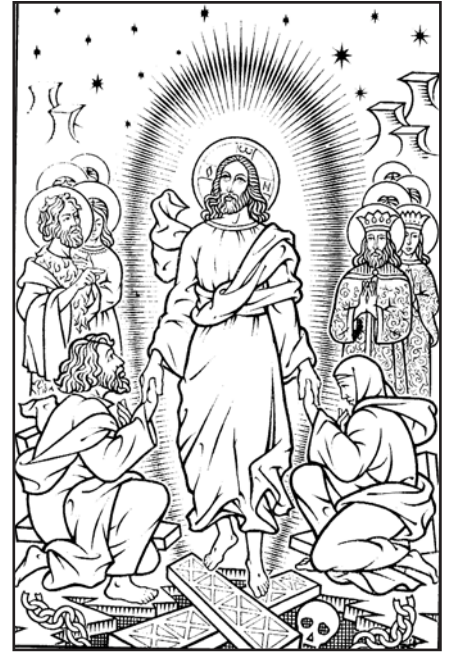
Traian Dorz

ÎNVIEREA

Cântări de biruință în lume-au răsunat
Biruatorul morții, Hristos a Înviat
Cântați popoare-a lumii că Cel ce va iertat
Plătindu-vă păcatul, Hristos a înviat

Cântați pământ și ceruri că Cel ce va creat
Biruator se-nalță, Hristos a înviat
Cântați și voi adâncuri că El va dezlegat
Pe veci Biruatorul, Hristos a înviat

Cântați pe-al nemuririi puternic Împărat
Cel viu învie astăzi, Hristos a înviat
Cântați puteri și veacuri pe cel adevărat
În veci nemuritorul, Hristos a înviat

ÎN ZIUA DE PAȘTI

Elena Farago

Toții copii azi se îmbracă
Cu ce au ei mai frumos
Și părinții lor le cântă
Învierea lui Christos.

Și la masă ciocnesc astăzi
Toți copiii cei cuminiți,
Oua roșii și pestrițe,
Cu iubiiții lor părinți.

Toți copiii azi sunt darnici
Căci ei știu că lui Christos,
Îi sunt dragi numai copiii
Cei cu sufletul milos.

Și copiii buni la suflet,
Azi cu bucurie dau,
Cozonaci și ouă roșii
La copiii care n-au.

Hristos a Înviat!

Vasile Militaru

Hristos a Înviat! Ce vorbă Sfântă!
Îți simți de lacrimi calde ochii uzi
Și-n suflet parcă serafimii-ți cântă
De câte ori creștine o auzi.

Hristos a Înviat în firul ierbii,
A înviat Hristos în Adevăr;
În poienița-n care zburdă cerbii,
În florile de piersec și de măr.

În stupii de albină fără greș,
În vântul care suflă mângâios
În ramura-nflorită de cireș
Dar vai, în suflet ți-nviat Hristos?

Ai cântărit cu mintea ta creștine
Cât bine ai făcut sub cer umblând,
Te simți măcar acum pornit spre bine
Măcar acum te simți mai bun, mai blând?

Simți tu topită-n suflet vechea ură?
Mai vrei pieirea celui plin de Har?
Ți-ai pus zăvor pe bârfitoarea-ți gură?
Iubirea pentru semeni o simți jar?

O, dacă-aceste legi de-a pururi sfinte
În aur măcar azi te-au îmbrăcat,
Cu serafimii-n suflet, imn fierbinte
Ai drept să cânți: Hristos a Înviat!

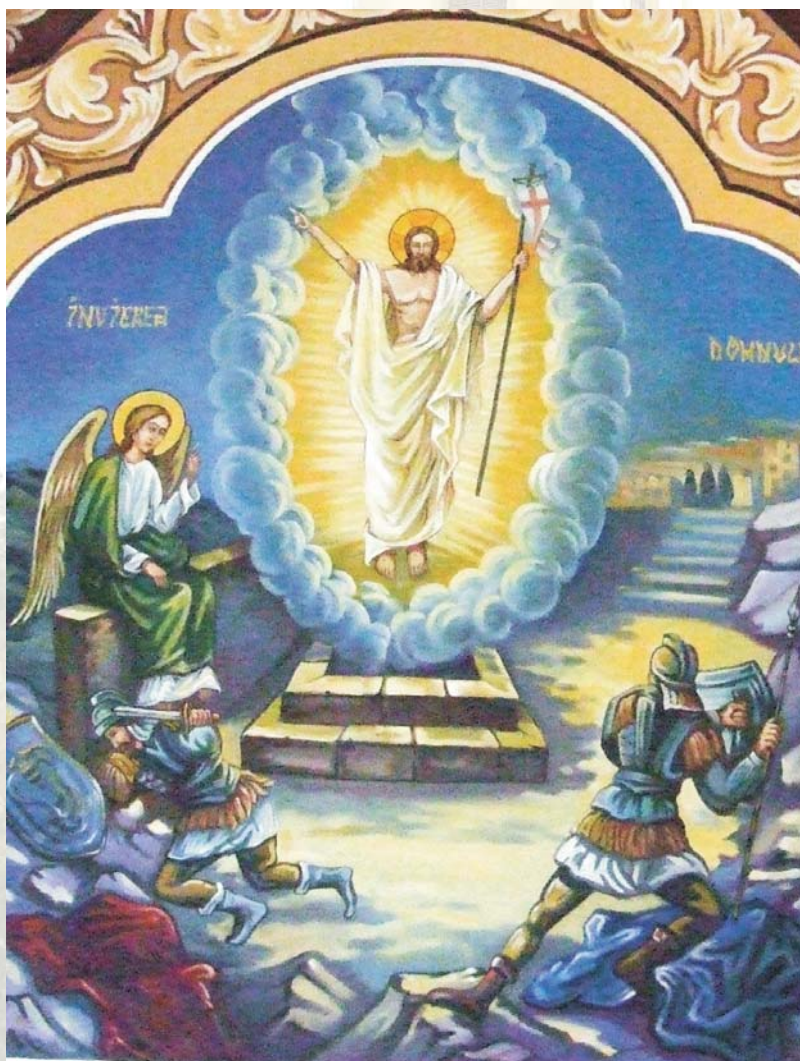
BIRUINȚA

Periodic al Bisericii Ortodoxe Române Toracu-Mare
Foaie de cultură și zidire sufletească

Număr special de PAȘTI 2008 (nr. 12 / 2008)

Hristos a înviat!

Puteți citi:

Pastorală de Paști

Învierea Domnului,
învierea noastră

Învierea Domnului iubirii

Oul roșu

Înviere și credință

Tradiții de Paști

Poezii

Apare la TORACU MARE
SERBIA

† DANIIL

DIN MILA LUI DUMNEZEU, EPISCOP-LOCȚIITOR AL SFINTEI ȘI DE DUMNEZEU PĂZITEI EPISCOPII A VÂRȘETULUI

„Și, înviind a treia zi și cale făcând oricărui trup la învierea cea din morți...”
(Anaforaua de la Liturgia Sfântului Vasile cel Mare).

HRISTOS A ÎNVIAT !

Sfântul Apostol Pavel, „apostolul neamurilor” (Romani 11, 13), unul dintre martorii Învierii Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos prin revelația sau descoperirea dumnezeiască de pe drumul Damascului și prin convertirea sa la Hristos (F. Ap. 9, 3–22), ne spune la începutul Epistolei către Efeseni următoarele: „Nu încetez a mulțumi pentru voi, pomenindu-vă în rugăciunile mele, ca Dumnezeu Domnului nostru Iisus Hristos, Tatăl slavei, să vă dea vouă duhul înțelepciunii și al descoperirii, spre deplina Lui cunoaștere, și să vă lumineze ochii inimii, ca să pricepeți care este nădejdea la care v-a chemat, care este bogăția slavei moștenirii Lui, în cei sfinți, și cât de covârșitoare este mărimea puterii Lui față de noi, după lucrarea puterii tăriei Lui, pentru noi cei ce credem. Pe aceasta Dumnezeu a lucrat-o în Hristos, sculându-L din morți și așezându-L de-a dreapta Sa, în ceruri, mai presus decât toată începătoria și stăpânirea și puterea și domnia și decât tot numele ce se numește, nu numai în veacul acesta, ci și în cel viitor. Și toate le-a supus sub picioarele Lui și, mai presus de toate, L-a dat pe El cap Bisericii, care este trupul Lui, plinirea Celui ce plinește toate întru toți” (Ef. 1, 16–23). Aceste cuvinte apostolice, inspirate de Duhul Sfânt, luminează și sintetizează înțelesurile teologice și adevărurile dogmatice despre Învierea lui Iisus Hristos, prin „duhul înțelepciunii și al descoperirii” și prin „luminarea ochilor inimii” spre credința, cunoașterea și mărturisirea lui Iisus Hristos, pentru că „El este pacea noastră” (Ef 2, 14), care, „venind, a binevestit pace, vouă celor de departe și pace celor de aproape; căci prin El avem și unii și alții apropierea către Tatăl, într-un Duh” (Ef 2, 17–18).

Toate arătările de după înviere ale Mântuitorului Hristos cel înviat ne aduc pace și lumină tuturor creștinilor, fie „celor de departe” în timp și spațiu, fie „celor de aproape” întru cunoștință și contemplație. Una din cele mai importante și mai grăitoare dovezi ale învierii lui Iisus Hristos, este arătarea, revelația sau descoperirea dumnezeiască din insula Patmos, de care s-a învrednicit Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan și care ne este relatată la începutul sfinteii cărți a Apocalipsei: „Eu, Ioan, fratele vostru și împreună cu voi părtaş la suferința și la împărăția și la răbdarea în Iisus, fost-am în insula ce se cheamă Patmos, pentru cuvântul lui Dumnezeu și pentru mărturia lui Iisus. Am fost în Duh în zi de Duminică și am auzit, în urma mea, glas mare de trâmbiță, care zicea: Ceea ce vezi scrie în carte și trimite celor șapte Biserici: la Efes, și la Smirna, și la Pergam, și la Tiatira, și la Sardes, și la Filadelfia, și la Laodiceea. Și m-am întors să văd al cui este glasul care vorbea cu mine și întorcându-mă, am văzut șapte sfeșnice de aur. Și în mijlocul sfeșnicelor, pe Cineva asemenea cu Fiul Omului, îmbrăcat în veșmânt lung până la picioare și încins pe sub sân cu un brâu de aur. Capul Lui și părul Lui erau albe ca lâna albă și ca zăpada, și ochii Lui, ca para focului. Picioarele Lui erau asemenea aramei arse în cuptor, iar glasul Lui era ca un vuiet de ape multe. În mâna Lui cea dreaptă avea șapte stele; și din gura Lui ieșea o sabie ascuțită cu două tăișuri, iar fața Lui era ca soarele când strălucește în puterea lui. Și când L-am văzut, am căzut la picioarele Lui ca un mort. Și El a pus mâna dreaptă peste mine, zicând: Nu te teme Eu sunt Cel dintâi și Cel de pe urmă. Și Cel ce sunt viu. Am fost mort, și, iată, sunt viu, în vecii vecilor, și am cheile morții și ale iadului. Scrie, deci, cele ce ai văzut și cele ce sunt și cele ce au să fie după acestea. Taina celor șapte stele, pe care le-ai văzut în dreapta Mea, și a celor șapte sfeșnice de aur este: Cele șapte stele sunt îngerii celor șapte Biserici, iar sfeșnicele cele șapte sunt șapte Biserici” (Apocalipsa 1, 9–20).

În fiecare zi de sărbătoare și de sfântă Duminică din anul bisericesc, dar mai ales în sfânta și marea Duminică a Paștilor sau a Învierii Domnului, se cuvine să fim cu toții „în Duh”, precum Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan în Duminica Arătării Domnului din insula Patmos. Numai fiind „în Duh”, în duhul Învierii și în duhul lui Hristos, în duhul sfinților apostoli și în duhul sfinților Părinți, în duhul Bisericii și al Ortodoxiei, putem prăznuți Paștile după cuviință și putem auzi glasul trâmbiței care ne vestește: „Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând și celor din mormânturi viață dându-le”.

Pentru a putea fi și noi „în Duh” în Duminica Paștilor, se cuvine să luăm aminte la îndemnul Sfântului Apostol Pavel, care ne spune: „Curățiți aluatul cel vechi, ca să fiți frământătură nouă, precum și sunteți fără aluat; căci Paștile nostru Hristos S-a jertfit pentru noi. De aceea să prăznuim nu cu aluatul cel vechi, nici cu aluatul răutății și al viclesugului, ci cu azimele curăției și ale adevărului” (I Corinteni 5, 7–8). Numai astfel vom putea auzi tainic glasul trâmbiței, numai astfel vom putea cădea și noi cu fața la pământ înaintea lui Hristos cel înviat și numai astfel vom putea fi și noi atinși, ridicați și binecuvântați de Dreapta Lui cea atotputernică. În mijlocul tuturor făcliilor, lumânărilor aprinse și candelor de Paști, precum în mijlocul celor șapte sfeșnice de aur, putem zări și noi lumina Învierii lui Hristos „care luminează tuturor”.

Și, pentru ca să nu ni se miște „sfeșnicul” vieții fiecăruia dintre noi din locul său (Apocalipsa 2, 5), vă îndemnăm arhiereste: „Mai departe, fraților, câte sunt adevărate, câte sunt de cinste, câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt vrednice de iubit, câte sunt cu nume bun, orice virtute și orice laudă, la acestea să vă fie gândul” (Filipeni 4, 8). „Acestea zice Cel ce ține cele șapte stele în dreapta Sa, Cel care umblă în mijlocul celor șapte sfeșnice de aur”.

(Fragmente din Pastorală la Învierea Domnului 2008)

ÎNVIEREA DOMNULUI – ÎNVIEREA NOASTRĂ

„Ziua Învierii, să ne luminăm cu prăznuirea și unul pe altul să ne îmbrățișăm și să zicem: „fraților” și celor ce ne urăsc pe noi și să iertăm toate pentru Înviere”

Cântările rânduite de Biserică sunt atât de limpezi, atât de frumoase și de pătrunzătoare, încât ascultându-le cu pioșenia cuvenită, nu se poate să nu fi luminat și mișcat spre viața în Hristos.

Ascultând cuvintele amintite din Stihirile Paștelor, simți parcă deschizându-se în suflet o floare luminoasă și înrourată de lacrimile bucuriei. Bucuria Învierii lui Hristos, bucuria răscumpărării, bucuria învierii noastre din păcat, bucuria mântuirii din necunoștință, din greșeala care aduce suferință, bucuria iubirii și a fericirii veșnice, bucuria care ia locul plăcerii trecătoare, bucuria de a simți și a trăi, nu prin simțurile trupești, ci prin minte și inimă, nu prin cele de jos ci prin cele cerești. Acum ne îmbrăcăm în haine de sărbătoare și prăznuim Paștile Domnului cele mari și minunate. Acum sufletele tuturor înviază și se înalță către adevărata patrie cerească pentru că Stăpînul se arată biruitor asupra vieții și asupra morții. Hristos, prin învierea Sa ne arată că în noi există ceva mai prețios decât lumea și acest ceva este sufletul care trebuie pregătit pentru înviere. Viața și Învierea lui Iisus ne învață că cea mai prețioasă avere a omului este sufletul nemuritor primit de la Dumnezeu, care trebuie îngrijit și pregătit pentru

înviere: „Împreună cu el ne-am îngropat prin botez într-o moarte; că în ce chip s-a sculat Hristos din morți prin slava Tatălui așa și noi într-o înnoire a vieții să umblăm.”

Să credem cu adevărat în Învierea lui Hristos pentru că aceasta este și învierea noastră: „Iar dacă Hristos n-ar fi înviat zadarnică ar fi fost credința noastră, iar acum Hristos s-a sculat din morți făcându-se începutul învierii celor adormiți”(1 Cor 14 v 21). La această mare și dumnezeiască Sărbătoare, peste tot pământul domnește o pace adâncă, îngerii în ceruri cântă, e o atmosferă de frățietate și de primăvară când toate se trezesc la viață. Sf. Ioan Gură de Aur zice: „Să sărbătorească aerul și apa mării și pământul care s-a spălat cu sânge sfânt, și tot sufletul omenesc care prinde iarăși spre o nouă naștere prin înviere”.

Ziua învierii, să ne luminăm prin lumina lui Hristos, prin Sf. Biserică, prin harul lui Hristos cel Înviat, sădit în noi la botez și care numai pe noi ne luminează – să devină soare strălucitor în inima noastră, un soare care să-și împărtășească lumina și în afara noastră, încălzind și umplând de viață pe cei din preajma noastră.

Fiecare salut „Hristos a Înviat” rostit la Praznicul Învierii este semnul dragostei, al păcii și al bucuriei, așa după cum a spus Mântuitorul Iisus Hristos.

Pace vouă – să vă iertați unul pe altul !

Pace vouă - fiți răbdători unul cu altul !

Pace vouă – iubiți-vă unul pe altul !

Toate acestea împlinindu-le, la învierea noastră ne vom găsi împlinirea în cuvintele Domnului Iisus Hristos: „Bucurați-vă” – întunericul necunoștinței s-a împărțiat, a răsărit lumina vieții. Acum s-a deschis mormântul din care a răsărit Soarele Dreptății și care ne arată drumul fericirii, urmînd după lumina care luminează tuturor.

Bucurați-vă și nu vă temeți. HRISTOS A ÎNVIAT.

Prot. Petru Draghicescu

ÎNVIEREA DOMNULUI IUBIRII

Pr. Stavr. Radu Botiș

An de an, în dangătul clopotelor, ca o mărturisire că nădejdea și credința au învins, sosesc zilele celei mai mari sărbători a creștinătății, „Învierea”.

Duminică dimineața, a treia zi de la punerea în mormânt, un mare cutremur a zguduit pământul. Îngerul Domnului s-a coborât din cer, a ridicat piatra de la ușa mormântului, a răsturnat-o la pământ și a șezut deasupra ei. Avea înfățișarea ca fulgerul, iar îmbrăcămintea lui era albă ca zăpada.

Cea mai mare minune se petrecuse, Iisus biruise moartea și înviase din morți. În aceeași zi Maria Magdalena și alte femei credincioase au venit la mormânt, ca să ungi cu miresme trupul Său, dar au găsit mormântul gol. Îngerul le-a vestit că Iisus a înviat, poruncindu-le să ducă această veste ucenicilor Săi. Vestea Învierii Domnului s-a răspândit peste tot.

Învierea Domnului Iubirii este sărbătoarea de care se leagă cele mai înalte sentimente creștine; cuvintele: - Hristos a înviat, Adevărat a înviat, mărturisind credința că Mântuitorul, după ce a fost răstignit, a murit și a fost îngropat, iar a treia zi a înviat.

Dintre minunile Fiului lui Dumnezeu, Învierea este și rămâne cea mai mare, având menirea de-a ne convinge de dumnezeirea și puterea Sa, pentru ca învățăturile Sale să fie primite ca porunci divine și cale de dobândire a mult doritei mântuirii.

HRISTOSA ÎNVIAT !

Bucuria Învierii Domnului să se sălășluiască între noi, Hristos Cel ce a biruit moartea să reverse asupra noastră viață, pace, bucurii duhovnicești și întru toate bună sporire.

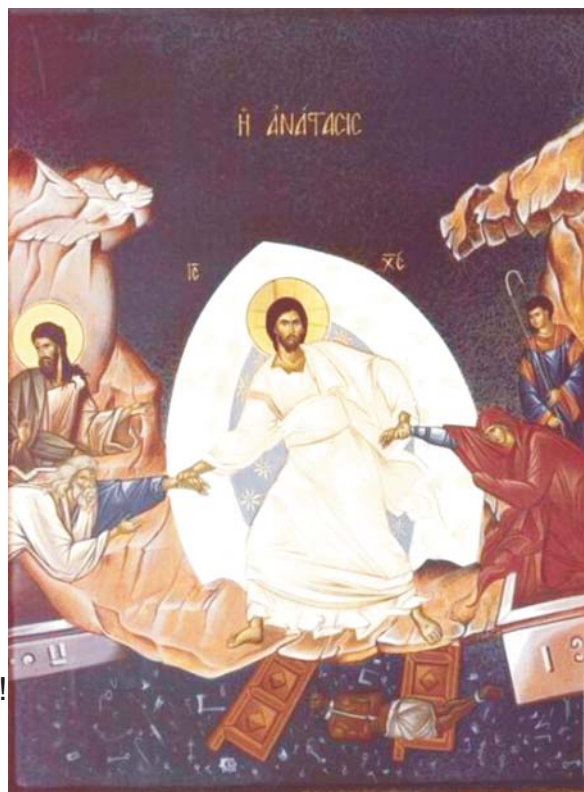
ADEVĂRATA ÎNVIAT !

HRISTOS A ÎNVIAT

Ne înseninează iarăși divină bucurie
Ca niciodată parcă mai omenos zâmbim,
Cum nesfârșiri ne poartă -n veșnicie
Prin vestea Învierii, eveniment sublim.

În bucurie cerul emană strălucirea
Vin îngeri să vestească: A Înviat Hristos
Iar omenirea întregă azi gustă fericirea,
O Doamne totul este mai sfânt, mai luminos.

Nu vremuri de întristare putea- vor să educe
Până acum ce atâta mereu s-a încercat,
Și resemnați cu toții să ne amintim de cruce
Mai buni să rostim oameni: - HRISTOS A ÎNVIAT !

OUL ROȘU

Unul din obiceiurile Paștilor, care a dăinuit de-a lungul a două milenii și s-a păstrat neschimbat și nealterat este înroșirea ouălelor. Oul a existat ca obiect de jertfă și în practicile păgâne, romanii închinându-l, cu diferite ocazii, unor zei ai lor.

La iudei, el simboliza creațiunea. La folosit și în Vechiul Testament (Levitic.23 v 10) de unde a pătruns și în creștinism. Indiferent de vechea origine și de căile de pătrundere se poate vorbi fără nici o îndoială de o încreștinare a oului și de o schimbare și îmbogățire de sensuri și simbolismul lui. Cert este că în mormintele vechi creștine s-au găsit coji de ouă, ceea ce ne arată vechimea neîndoielnică a folosirii lui. În primele secole de creștinism, când dragostea creștină era exprimată prin agapele de care vorbește Noul Testament, oul nu

putea să lipsească, alături de alte bucate care se aduc până astăzi în biserică pentru a fi sfințite cu ocazia sărbătorilor de Paști: carne de miel, brânză, pâine dulce, ouă, hrean, etc. Revenind la simbolurile oului roșu în creștinism, Fer. Augustin spune: „oul roșu este icoana nădejzii în învierea morților, căci după cum oul roșu nu are sfârșit tot așa și nădejdea în înviere nu se termină niciodată”.

Culoarea roșie este pusă în legătură cu sângele Mântuitorului, scurs din rănilor crucificării iar pictarea cu unele motive: flori, cruci, frunze, etc., cu trecerea, renașterea sau învierea naturii după moartea ei aparentă.

Prin „închegare” oul simbolizează mormântul cu pecetea lui, din care Mântuitorul Iisus Hristos a înviat, fapt care stătea la temelie a unei noi creații a lumii. Spargerea oului prin ciocnire odată cu rostirea veștii cu care s-au întors mironosițele, duminică dimineața de la mormântul găsit gol: ”Hristos a înviat”, simbolizează spargerea prin nesocotirea legilor omenești, firești, a mormântului pecetluit și păzit, arătând credința noastră nestrămutată în Învierea Mântuitorului, exprimată prin răspunsul: „Adevărat a înviat”. Credința și dragostea primilor creștini a țesut în jurul oului roșu de Paști legende de o frumusețe deosebită pe care tradiția le-a păstrat. Pr. Victor Aga spune că: ”în drumul greu al Golgotei, Mântuitorul trebuia să fie batjocorit și prin împroșcarea cu ouă clocite și cu pietre pregătite din timp în coșuri pentru acest moment, când să le folosească, cei ce le aveau, le-au găsit frumos colorate în roșu încât le-a părut rău să le mai arunce” (Simb.Biblică).

În timp ce Mântuitorul era pe cruce răstignit, Fecioara Maria, pentru ai îmbuna pe chinuitori, le-a adus un coș cu ouă. Ei însă mai tare îl chinuiau; văzând aceasta, Maica Sfântă așezând coșul cu ouă, a început să plîngă. Scurgîndu-se sângele Mântuitorului, toate ouăle s-au înroșit. Atunci Mântuitorul ar fi spus că în amintirea răstignirii sale să se înroșească ouă. Duminică, în dimineața Învierii, când vestea începuse să se răspândească, niște femei care mergeau să vîndă ouă la piață, vorbeau despre această minune. Una dintre ele a zis că va crede în învierea lui Iisus când se vor înroșii ouăle din coș. Ajunse la piață, unde, spre stupefăcerea tuturor, ouăle din coș erau roșii.

Fiind Paștile, Pontiu Pilat și invitații săi petreceau la palat. Vestea Învierii Mântuitorului a pătruns și la palatul lui dar un fariseu de la masă a zis că va crede atunci cînd ouăle de pe masă se vor înroșii, iar cocoșul fiert de pe masă va cânta. Într-adevăr minunea s-a produs: ouăle s-au înroșit și cocoșul de pe masă a bătut din aripi și a cântat, stropindu-i pe toți cu mîncare.

Alături de alte minunate întâmplări referitoare la diferite momente din viața Mântuitorului Iisus Hristos, pe care numai tradiția le-a păstrat și le-a transmis, trebuie să le păstrăm și noi în inimile noastre căci sunt ziditoare de suflet și credință; sunt mici comori care, bine chivernisite, ne pot oferi adevăratul tezaur deplin al mântuirii noastre.

Preot Cornel Teaha

ÎNVIERE ȘI CREDINȚĂ

„Dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este propovăduirea noastră, zadarnică este și credința noastră”

Învierea Domnului nostru, actul suprem al harului lui Dumnezeu oferit omeniri ne scoate din starea vieții zilnice și ne așează în starea de grație, ne mută din condiția obișnuitului în cea a excepției. Dacă înainte de Înviere moartea era prezentă în viața noastră, acum după Înviere biruința lui Hristos a devenit temeliea vieții noastre lăuntrice generând din ritmul ei interior impulsul unei existențe creatoare spre care suntem chemați.

Ca părtași a noii vieți ce ni s-a dat, trăind în perioada dintre cele două Veniri ale Domnului, avansăm cu pași siguri spre împărăție în credință și bucurie, propovăduind în tot cursul pelerinajului nostru de aici că „HRISTOS A ÎNVIAT”.

E ușoara credința atunci când prin precepte teoretice de morală, prin știință și mai ales prin cuceririle ei, omul se poate face mai bun. Dar nu este așa. Omul trebuie să aibă înaintea privirii lui „un Om ca tip de perfecțiune” după care să-și modeleze caracterul și faptele. Pentru exemplificare în acest sens: Este știut că precum arta modernă își datorează renașterea modelelor antice, lumea cea nouă se datorează prototipului Omului moral Iisus Hristos. Învierea Mîntuitorului, ca începătură a învierii noastre corespunde celei mai adânci dorința sufletului omului – calea noastră spre viața veșnică. Această dorință și dor primordial constant întreținut în sufletul nostru, a constituit obiectul principal a mai multor religii. Legătura omului cu Dumnezeu în diverse forme istorice, a fost neîndoielnic centrată pe Învierea lui Hristos. El este arătat ca Fiu a lui Dumnezeu, ca Domn al vieții și al morții, dar în același timp face validă și dă consistență credinței noastre în înviere. Când murim așa de repede, dacă avem Învierea lui Hristos putem zice: ”Iată vedem cerurile deschise și pe Domnul nostru pregătit să ne întâmpine”. Din noaptea când acest eveniment minunat a avut loc, o nouă speranță a fost așezată la temeliiile lumii trupurile noastre nu au gust de țărână ci de cer, sufletele noastre trăiesc deja în lumina veșniciei. Ne petrecem pelerinajul în această viață între mormântul Învierii, prin mormântul nostru spre Împărăția lui Dumnezeu. Și chiar dacă trăim permanent în așteptarea noii vieți din când în când ne oprim pentru un moment să sărbătorim în mod deosebit acest eveniment care a schimbat cursul istoriei, definițiile lucrurilor, mintea oamenilor. Cu negrăită bucurie credem, cântăm, mărturisim și vestim: HRISTOS A ÎNVIAT!

Învierea Domnului nostru Iisus Hristos conține toate marile linii de forță ale teologiei Vechiului și Noului Testament. Ea este o încununare și culminare a întregii teologii spuse și nespuse. În plus Învierea este o țintă dar și o cale. Mai ușor ajungi la țintă când aceasta deschide și calea spre ea. În acest tip de rânduială se vede dragostea și credincioșia lui Dumnezeu față de om. De aceea ”totdeauna binecuvântând pe Domnul, laudăm Învierea Lui, că răstignire pentru noi răbdând, cu moartea pe moarte a stricat”. Hristos a Înviat...Cu adevărat a Înviat.

Învierea e rădăcina noastră fără de care nu există nădejdea, este drumul nostru dus-întors, de care am uitat. Mai mult decât atât este posibilitatea însăși a drumului. Învierea este ținta și posibilitatea însăși a țintei, este călătorul și însăși posibilitatea lui de a fi. Toate trei la un loc, Treimea cea de o ființă și nedespărțită: ținta, călătorul și drumul sau, în alți termeni, așa cum zice Sf. Ioan Gură de Aur: „Tu ești cel ce aduci, cel ce te aduci, cel ce primești și cel ce te împarți”.

Înainte nu știam. De la Învierea lui Hristos știm. Ne-a trebuit Învierea Sa ca să înțelegem că ne ducem de unde venim.

„Istoricul anonim”

Tradiții de Paști – Sărbătoarea luminii

Sf. Paști, cum sunt numite în tradiția populară nu se puteau potrivi mai bine și într-un timp mai frumos. Lumina care ne-o aduce primăvara cu pomii înfloriți, cu verdeța câmpului, cântecul păsărilor, dar și acea lumină sufletească prezentă undeva adânc în fiecare dintre noi ne luminează și casele și toată împrejurimea, ne face să fim mai aproape de natură, de apropiatii noștri, de Dumnezeu și de noi înșine.

Strămoșii noștri au practicat multe ritualuri cu scopul de a se realiza luminarea=purificarea sau curățirea și pregătirea pentru un nou început.

În preajma sărbătorilor se curățesc grădiniile, curțile, grajdurile, casele și sufletele oamenilor. Se pot spune multe lucruri referitoare la tradițiile de Paști, însă, de data aceasta mă opresc doar la ritualurile practicate în săptămâna patimilor, mai precis în „joia mare.”

În zori de zi, se făceau colăcuții care s-au dat de pomană celor plecați în lumea umbrelor. Cu aceasta erau îndatorate femeile mai la vârstă din casă, în timp ce femeile tănăre se ocupau de pregătirea oalelor de pământ sau mai recent a bocalelor în care se punea apă, un ban iar de mânășă lor, cu un fir de lână neagră, se lega o lumânare cu flori din grădină.

Fetele mari care erau până în atunci fetițe și se jucau cu prietenele lor, în joia din săptămâna patimilor se pregăteau pentru schimbări radicale în viața lor. Totul a început cu pieptănatul. Codițele care le atârnavă pe spate, în această zi, erau prinse cu agrafe în vârful capului. Totodată, ele vor primi și opregul și astfel vor fi pregătite să intre în jocul de Paști. Intrarea în joc era așteptată cu mari emoții. Fetele erau îmbrăcate în costume noi care se pregăteau încă din iarnă. Poalele cu spăcelul erau împodobite cu cele mai frumoase modele care se făceau pe ascuns ca să nu fie văzute până în ziua cea mare a jocului. Cotrânțele erau țesute în război, cu cele mai frumoase culori cu „pui” cu „flori”, cu „bece” și multe alte modele. Culorile primăverii, curcubeului, culorile vii ale tinereții erau prezente pe aceste costume. Artă și măiestrie de invidiat.

În „joia mare” bătrânele se ocupau și de tămâiat, ca mai târziu alături de fete să meargă la râul din care se lua apă de trei ori și se arunca pe pământ. Prima dată pentru cer, a doua pentru lumea care a fost și a treia pentru cea ce va veni. Se puneă o lumânare în mijlocul colacului împletit, în care erau înfipte două crenguțe de măr în formă de cruce și se lăsa pe apă. „S-a slobozit apa mare”. Cu oalele pline cu apă s-au dus la cimitir, s-a sărutat crucea făcându-se mai nainte semnul crucii. S-a pus apă pe țărână iar oalele și colacii s-au dat de pomană.

Aceste obiceiuri minunate dovedesc înțelepciunea poporului român și legământul său cu natura, cu Dumnezeu... Și totodată purificarea sufletului prin foc și apă – legământul femeii cu trecutul -femeia care dă de pomana morților în credința că sufletele lor se vor întoarce pe pământ în zilele sărbătorilor. Femeia face legământ și cu ceea ce va să fie prin ritualul inițierii fetelor tinere în viața de viitor. „Intrarea în joc”, intrarea în familie, continuarea vieții în care va deveni mamă, va da viață și urmași.

În Vinerea Mare se roșesc ouăle, se fac colaci pentru marea sărbătoare a Sf. Paști care se duc la „neamuri” în Duminica Învierii. În Duminica Învierii se organizau joc, petreceri și multe alte evenimente la care se adunau toți sătenii.

Luni, în ziua a II-a a Sf. Paști se merge la cimitir. Din bărtâni se spune că această zi trebuie petrecută cu mâncare, băutură și lumânări aprinse. Se ciocnesc ouă pentru că oul este simbolul învierii, vieții și continuității.

Cu regret constat că lumea despre care scriu a apus, a rămas doar în povestea mea și o pot recunoaște doar aceia care u trăit asemenea momente. Este important ca prin școlară și biserică să refacem această lume. Generațiile viitoare trebuie să fie educate în acest sens, pentru că dincolo de toate valorile efemere, care se nasc și mor, există și o tradiție a neamului. Dacă vor dispărea aceste obiceiuri care ne reprezintă, vom dispărea și noi ca neam odată cu ele.

Aceia care nu își respectă trecutul, nu pot avea viitor .

Mariana Lelea

RUGĂCIUNEA DOMNULUI IISUS HRISTOS

(Matei 26, 39-42)

Tată, Sfinte Tată,
dacă-i cu puțință
ca paharu-acesta
greu de suferință
să se depărteze,
Tată, de la Mine,
depărtează-l, depărtează-l, Tată , de la Mine.

Tată Sfinte, numai
dacă-i cu puțință...
totuși să se facă
sfânta Ta voință.
Nu cum vreau Eu, Tată,
ci cum Tu vrei fie.
Fiul pân'la moarte, Tată, Se supune Ție.

Tată, Sfinte Tată,
dacă nu se poate
să nu beau paharul
morții-nfricoșate,
Eu vreau pân'la moarte
să ascult de tine,
Facă-se în totul, Tată, voia Ta cu Mine.

Traian Dorz

Paștile

S-aude-al clopotelor cânt
Prin firea, care se renaște
Și falnic iese din mormânt,
Cu biruință Domnul Sfânt,
Căci azi e Paște.

Și după slujbă ies la rând
Bătrâni, cu spatele-aplecat,
Bărbați cu chipul luminat,
Și-n urmă ies copii cântând:
"Hristos a înviat!"

În jur pe margini, stau cei mari,
Privind la falnicii feciori,
Din mândrul șir al falnicei hori;
Și-n mijloc cântă lăutarii,
Din cobze și viori.

Sunt veseli toți și bucuroși,
Și toți cu suflet-nălțat;
Oriunde se-ntâlnesc în sat,
Își zic cum zis-au moși strămoșii:
"Hristos a înviat!"

M. Popescu

**Cu ocazia Marelui Praznic al
Învierii Domnului, în numele
Consiliului Parohial,
Protopopul
PETRU DRĂGHICESCU,
urează tuturor torăcenilor mari din
America, Australia și Europa, sau
de acasă,
sănătate, bucurii și împliniri,
precum și
Sărbători binecuvântate!**

HRISTOS A ÎNVIAT !

“ Și să iertăm totul pentru Înviere”